JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1857. **Zaturdag 3 Januarij.** **N°. 1.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco.*

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

BERIGT.

De Ondergeteekende ziet zich verpligt, met het oog op Art. 15 No. 2 van het onlangs uitgevaardigd Reglement op de Drukwerken Nederlandsch Indië, het Publiek, *beleefd dringend* uit te noodigen, de ter plaatsing te zenden Advertentiën, zoo veel mogelijk, des Dingsdags en Vrijdags ter Drukkerij te doen bezorgen, kunnende die Advertentiën, welke later dan TIEN ure op den dag der uitgave worden ingezonden, eerst in het volgend Nommer worden geplaatst.

W. BRUINING.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doet te weten:

Dat Hij,

Wenschende gebruik te maken van de door den Koning, bij cabinets rescript van 18 April 1856 no. 69, verleende magtiging, niet alleen tot buiten werking stelling van het reglement op het prauwenveer te Soerabaija, maar ook tot gelijken maatregel overal elders in Nederlandsch-Indië, waar zulks wenschelijk wordt geacht, zonder verpligting om daartoe vooraf de magtiging van het opperbestuur te vragen;

lettende op de art. 20, 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Buiten werking te stellen:

a. met 1o Julij 1857, de ordonnantie en het reglement op het prauwenveer te Soerabaija, gearresteerd bij besluit van 25 October 1836 No. 8, zoomede alle nadere verordeningen en voorschriften, betreffende die inrigting;

b. met 1o Januarij 1858, het reglement op het prauwenveer te Samarang, gearresteerd bij besluit van 18 April 1840 no. 1, en afgekondigd bij publikatie van 28 Julij 1852 (staatsblad No. 53), zoomede alle nadere verordeningen en voorschriften, betreffende die inrigting.

Art. 2. Te verklaren dat het, integaan met 1° Julij 1857 te Soerabaija, en met 1° Januarij 1858 te Samarang, aan een ieder vrijstaat goederen te vervoeren van en naar de reeden en andere plaatsen, vermeld in de buiten werking gestelde verordeningen, zonder andere verpligtingen als die, voorgeschreven bij de policie- en haven-reglementen en de bepalingen op de inkomende en uitgaande regten en de scheepvaart in het algemeen.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze in het staatsblad van Nederlandsch Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage collegien en ambtenaren, officieren en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving dezer de hand zullen houden, zonder oogluiking of aanzien des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 30sten December 1856.

De Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië,
CHS. F. PAHUD.

De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

[*Staatsblad* No. 86.]

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot commies, tevens boekhouder, bij het departement der inkomende en uitgaande regten te Samarang, de ambtenaar op wachtgeld *H. L. Schmitt*, laatst haven- en pakhuismeester, tevens ontvanger der inkomende en uitgaande regten, te Muntok.

Ingetrokken:

Het aan den controleur der 1ste klasse bij de landelijke inkomsten en cultures *L. H. van der Ven*, wegens ziekte, verleend 2jarig verlof naar Nederland.

Weder besteld:

Ter beschikking van den directeur der cultures, de controleur der 3de klasse bij de landelijke inkomsten en cultures dr. *J. J. van Limburg Brouwer*, belast geweest met de waarneming der betrekking van assistent van den geographischen ingenieur.

Goedgekeurd:

Dat door den Directeur der Cultures

Is Geplaatst:

Bij het Cader der Landelijke Inkomsten en Cultures.

In de residentie Cheribon, de controleur der 1ste klasse *W. F.* baron *van Reede van Oudtshoorn.*

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 12den Januarij, des morgens ten 9 ure, aan het gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG,
den 29sten December 1856.

De Majoor-Adjudant,
BENNIG LIESNERE.

Advertentien.

Vertrek van de Europesche brievenmalen in de maand Januarij 1857.

De directeur der producten en civiele magazijnen brengt ter kennis, dat het vertrek van het stoomschip, bestemd tot het overbrengen van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore in de maand Januarij 1857, is bepaald op den 10den dier maand in den morgen.

De brieven pakketten, bestemd om met deze gelegenheid te worden verzonden, zullen gesloten worden bij het postkantoor te Weltevreden, en wel:

a. voor zooveel betreft de brieven voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., daags voor het vertrek van het stoomschip, des avonds ten 8 ure;

b. voor zoo veel betreft de brieven voor Banka, Palembang, Riouw en Billiton, insgelijks daags voor dat vertrek, des namiddags ten 1 ure.

Vetrekkende Personen.

H. Kaula, betaalmeester 2de kl.

Advertentiën.

Bevallen van eenen ZOON, vrouwe *H. van Delden, Haak Bastiaanse.*

PALEMBANG, 12 *December* 1856.
Eenige kennisgave. (1)

Bevallen van eene DOCHTER, de echtgenoot van
(3444) A. G. VAN VELTHUIJSEN.
SAMARANG, *den* 23 *December* 1856.

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *C. Vreede, van Gessel.*

GETAS, *den* 23 *December* 1856. (3443)

Bevallen van eene DOCHTER, *E. Kerrebijn, van Erkelens.*

SAMARANG, 28 *December* 1856. (19)

Zeer voorspoedig bevallen van een' ZOON, *A. V. C. Bruijn, Michiels.*

MEESTER CORNELIS, 31 *December* 1856. (17)
Eenige Kennisgave.

Na eene vereeniging van ruim 20 jaren, overleed te Batavia op den 28sten dezer, *Johanna Elizabeth Wilhelmina Samuels*, geliefde echtgenoot van
(3445) G. D. DOMINGUS, Jr.

Na eene ernstige ongesteldheid van slechts vier dagen overleed heden onze jongste lieveling *Antoinette*, oud drie maanden.

J. C. LAMMERS VAN TOORENBURG.
H. C. A. LAMMERS VAN TOORENBURG,
von Winckelmann.

TROGONG (BANDONG), den 21 *December* 1856. (3465)
Eenige Kennisgave.

Op Maandag den 5 Januarij 1857,

zal voor de woning van den Militairen Commandant te Buitenzorg, wegens vertrek, publieke Vendutie worden gehouden van den netten en goed onderhouden inboedel van den kapitein **Kock,**
bestaande uit Wagens, Paarden, Tuigen, Rijtadels, Meubelen, enz. (3)

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op Woensdag den 28 Januarij zal door de ondergeteekenden, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, publiek worden verkocht het alhier ter reede liggende

Ned. Fregatschip »*India*,"

gezagvoerder **K. W. F. d'Arnaud Gerkens**, metende 848 tonnen; alsmede deszelfs inventaris.

(12) JOHN PRYCE & Co.

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

Op een nader te bepalen dag in de tweede helft van de maand Januarij 1857, zal door de ondergeteekenden, op daartoe bekomen last, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, publiek worden verkocht, het alhier ter reede liggende mastelooze Ned. Barkschip

Graaf van Nassau,

metende 700 tonnen; alsmede deszelfs inventaris, bestaande uit rondhouten, tuig, zeilen, ankers, kettingen, enz., enz., enz.

Informatien zijn te bekomen bij de agenten, de Heeren *de Weerdt Ruyl & Co.*, den gezagvoerder *E. Sanders*, en
(15) GEBR. ROSELJE & Co.

Assortiment de Broderies,

Robes d'enfants, Mouchoirs de poches, Chemisettes, Manches, Bandes de toutes largeur, entredeux Bandoline perfectionnée, Pommade fine, chez
(10) M. JANET.

Per *Vriendentrouw*, kapt. *Grevelink*

100

ZOETEMELKSCHE KAZEN.

bij
(24) S. B. VAN KLEEFF & Co.,
Passer Pisang en Rijswijk.

Een Soldaat voor Honderd Jaren.

1.

Bij een jeugdig man, in eenen blaauwen rok van zwaar laken, met eenen ronden hoed van grof vilt vervaardigd, stond een manneken, in wien het pik aan de vingers en het lederen schootsvel een' schoenmakersjongen deden kennen. Met de linkerhand wischte hij zich eenen traan uit het oog, en de regter legde hij vertrouwelijk in die des jongelings, waarbij hij snikkend sprak: »Vaarwel, Schröder! Nu gij vertrekt zal het met mij treurig gaan. Gij zijt altijd nog mijn beschermer geweest bij den hardvochtigen Freiberger, die voortaan al zijne boosheid aan mij zal doen gelden. Bij den meester vind ik geene verdediging en even min bij diens vrouw. Och, lieve Schröder, zoudet gij eens meester worden, laat het mij dan weten, opdat ik u opzoeke, zelfs aan het eindje van de wereld, om u trouw te dienen, even als het pek den hennepdraad. Beloof mij dat, om niet allen moed te verliezen."

Schröder beloofde en troostte zooveel en zoo goed hij kon. Dan verliet hij het huis van zijnen meester, om nog vele boodschappen te doen tot zijn op handen zijnde vertrek. Dit had hij zich voorgenomen ver uit te strekken, van Dresden naar Maagdeburg, ja in een gunstig geval zelfs tot Hamburg, waarachter volgens de meening van den toenmaligen tijd geen land meer te vinden was en hetwelk aan de zee lag; aan de zee met hare ijsingwekkende schipbreuken, eilanden met menscheneters, haaijen, kaaimannen en andere monsters van onmetelijke lengte en dikte!

Den laatsten nacht bragt Schröder niet in het huis zijns meesters door, maar in het dakkamertje van zijne moeder, eene arme waschvrouw. Zij had haren zoon haar eigen bed ingeruimd en voor zich zelve een plaatsje op de sofa bereid, vanwaar de zorgvuldige moeder, alvorens te gaan slapen, nog eenige goede lessen uitdeelde. »Hoed u, mijn kind, sprak zij, op uwe togten voor twee zaken: voor de vrouwen en voor den drank. Ik moet u met diep berouw met eene omstandigheid bekend maken, die ik liefst voor altijd zou hebben verzwegen. Uw vader, een slotenmaker van beroep, had beloofd mij te huwen, doch hij verliet mij schandelijk, nadat gij het eerste daglicht naauwelijks hadt aanschouwd en eerst drie dagen oud waart. Daarover heb ik ontelbare tranen geweend in de waschtobbe voor mij, zoodat mijne gezellinnen niet meer met mij wilden wasschen en mij de huilende Lize noemden. God moge het uwen vader vergeven! Ten tweede, vermijd de dronkenschap. Zoowel deze als eerlooze vrouwen worden door de wervers te baat genomen, om jonge, onervarene knapen in hun net te lokken en hen daarna voor een bloedgeld te verkoopen. Men rept thans van eenen oorlog, die ons bedreigt, en daarom gooijen de wervers alom aas uit naar nieuw voeder voor het kanon. Vertrouw hunne verleidende woorden niet, al wilden zij u ook wijs maken, dat gij eenmaal generaal zoudt worden."

Gedurende deze moederlijke vermaning, was de door het vele rondloopen afgematte jongeling ingeslapen, en een luid snurken liet zich vernemen in plaats van een toestemmend antwoord.

De beweenenswaardige vrouw sloot haar geliefd kind in haar avondgebed en dacht er met bekommering aan, dat hij haar binnen weinige uren voor langen tijd zou verlaten. Het valies lag gepakt op de tafel en daarnaast de stevige stok, zoodat des anderen daags de wandeling vroegtijdig konde worden ondernomen. Juist droomde de jonge Schröder van de zee, uit welker golven eene monsterachtige zeeslang haren verschrikkelijken kop naar hem uitstrekte en hem trachtte te verslinden, toen eensklaps zijn slaap door een hevig kloppen aan de kamerdeur werd gestoord. Te gelijkertijd schreeuwde de moeder: »Hemel! de soldaten! Zij komen om u te halen. Verberg u, Hendrik!"

Ja, muizengaten waren er genoeg in het vertrek, maar geen schuilhoek, waarin zich een stevige schoenmakersgezel met zijnen welvoorzienen ransel zou heb-

Ontvangen en bij de ondergeteekenden verkrijgbaar

PIANINO'S uit de fabriek van *J. F. Cuypers*, te 's Hage.
SPEELDOOZEN van twee, vier, zes en acht aria's.
JUWEELEN in soorten, en
ZWAAR BILJARDLAKEN.

(23) LOURAN & VAN WALCHREN.

LEKSTEENEN,

Doulton & Watt's Patent,

Bij

(27) ABEELEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekenden hebben pas ontvangen:

eene factuur fraaije Engelsche hang- tafel- en kroon**lampen**, Luiksche **geweeren** en jagtgereedschap, **nagemaakt leder** voor het bekleeden van meubelen, rijtuigen, enz.

(3467) JOHN PRYCE & Co.

Per *Richard Thornton* van Londen ontvangen:

Allsopp's East India Pale Ale door *Friend.*
Barclay, Perkins & Co's Double Stout.

(3461) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen:

Een factuur **BALANCEN** en **GEWIGTEN** uit de fabriek van *C. Becker* te Arnhem, zeer geschikt voor Apothecars, Postkantoren en huisselijk gebruik, tegen civiele prijzen.

(3438) VISSCHER VAN GAASBEEK.
Koningsplein, Oostzijde.

Le soussigné vient de recevoir.

Des selles de Dame. Des selles à ressort à la Baucher. Des selles de Courte. Caparaçons. Couvertures de cheval. Surfaix en paune. Brides de fantaisie. Fontes de pistolet. Licols d'Ecurie. Guètres à l'Ecuyère. Etriers à ressort. Mors de bride de fantaisie. Sangles et surfaix. Mors de filet et de Bridon. Lanternes et fournituur de Voiture. Garnitures de tous genres pour la confection des harnais.

(3463) OUDART.

31 *Décemdre* 1856.

TE KOOP
40000 HOLLANDSCHE METSELSTEENEN.

te bevragen bij

(3469) B. KOPERSMIT & Co.

TE HUUR tegen 1° Februarij e. k. een Huis in de Beerendrechtslaan à *f* 80 — 's maands thans bewoond door den Heer *Lagardère.*

Adres

(14) W. SUERMONDT Ez., qq. *Batoe Toelis.*

TE HUUR Een Huis aan de Noordwestzijde van het Koningsplein.

Te bevragen bij

(3470) W. F. G. POOL, qq.

232ste Nederlandsche Staats-Loterij.

Bestellingen voor deze Loterij, die in Maart en April plaats vindt, worden aangenomen met vooruitbetaling van *f* 85 per heel Lot, bij

(9) H. M. VAN DORP.

Batavia. 1856.

De firma *Dobbelaere & Co.* is heden ontbonden, zullende de affaire van af primo Januarij 1857 worden voortgezet door den overgebleven werkende vennoot, onder de firma *Weyermans & Co.*

Pasoeroewan, 31 *December* 1856. (16)

Wissels op Nederland en Londen direct.

Bij

(3442) TOLKEN, VOGET & Co.

Te Leen *f* 15,000

op Hypotheek. bij

(3439) J. C. REIJNST, qq.

Laatste Waarschuwing.

Uiterlijk op 15 Januarij aanstaande zullen de alsdan nog onvoldane rekeningen ten behoeve des boedels van wijlen den heer *N. Lange*, wegens geleverde medicijnen uit de Rijswijks en Stads Apotheken, ter *geregtelijke* invordering worden overgegeven.

De speciale gemagtigde van Executeuren in den boedel voornoemd,

(3457) W. MURMAN.

De Heer *J. Zeus van Bulderen* te Bandong is van af den 1 Januarij 1857 mede generale gemagtigde van den heer *G. P. Servasius* oud indisch ambtenaar theekontractant thans verblijf houdende in Nederland.

(3447) J. KEISER VAN BULDEREN.

Bandong 28 *December* 1856.

De Heer *Willem Johannis Beynon* heeft de generale procuratie onzer firma.

(3468) J. DE FIENNES & Co.

Batavia, 31 *December* 1856.

J. J. Utzmann,

Facteur de Piano, élève de la maison ERARD de Paris,

a l'honneur de prévenir le Public de Batavia, qu'il vient d'arriver en cette ville, pour exercer son art en tout ce qui concerne les instruments à cordes, et à vente. Accordage de pianos, orgues et harmoniums, etc. etc. (5)

Hotel des Indes.

Let Wel.

De ondergeteekende heeft de eer het publiek te verwittigen dat zij *voorloopig* hare slagterij heeft verplaatst aan den hoek van Gang Patjenongan (Sawa Bezaar); door aankoop is zij eigenaresse geworden van goed gemeste beesten en bij gevolg in staat om in de behoefte aan vleesch naar behooren te voorzien, zoo dat zij hare onderneming in ieders gunst blijft aanbevelen.

Hare door den heer *Le Couteux* te Noordwijk sedert eenigen tijd gegereerde slagterij heeft door deze verplaatsing opgehouden te bestaan.

(21) Veuve LONCHAMPT, née *Fleury.*

Verplaatst

van Rijswijk **naar NOORDWIJK**, de Toko van *J. van den Muijsenberg.* (4)

Doctor PLOEM woont thans te **Parapattan**, tegenover den heer *Brandon.* (25

Wordt gevraagd een jong mensch, te beginnen als **OPZIENER** op een suikerfabriek, om voor **ADMINISTRATEUR** opgeleid te worden.

Adres

(26) S. J. VAN DER MEULEN.

Voortdurend ETEN te bekomen

tegen billijken Prijs, bij

(3384) Mevr. ERNST,
Wed. Willmaring.

Noordwijk, 3de huis van af Gang Patjenongan.

Een repatriërend Geneesheer

biedt zich tegen billijke voorwaarden aan, om op een schip dat van Samarang naar Nederland vertrekt, geneeskundige hulp te verleenen.

Adres bij

(18) VAN HAREN NOMAN, KOLFF & Co.,
te Samarang.

Verloren

op Oudejaars-avond, bij het uitgaan der Willemskerk, een met Diamanten omzetten Haarspeld.

Den eerlijken vinder wordt verzocht denzelve ten politie-kantore te bezorgen, alwaar des verkiezend een goede belooning kan worden ontvangen. (22)

BEKENDMAKING.

De belangen en verantwoordelijkheid van de *Edward Doering* in de firma's van
Ker & Co...............Manilla,
Syme & Co...............Singapore en
Pitcairn, Syme & Co...Batavia
heeft op den 31sten December opgehouden te bestaan en de Heeren *William Mactaggart* en *Robert Jardine* zijn heden als deelgenoten daarin opgetreden.

(11) PITCAIRN, SYME & Co.

Batavia, 1 *Januarij* 1857.

K. Newbolt,

DENTIST. Hotel des Indes, No. 8.

is bij voortduring disponibel voor het inzetten van Kunsttanden volgens de laatste methode van Londen en Parijs.

Deze kunsttanden veranderen nimmer van kleur en gaan niet tot bederf over, wordende dezelven bevestigd in hippopotamus ivoor, dan wel in gouden platen zonder veeren of haken.

Bovendien worden door hem holle tanden geplombeerd met goud of met eene zekere compositie, en zijn alsdan weder even bruikbaar als gezonde tanden.

Ook worden de wortels en tanden door hem uitgetrokken met de geschiktste instrumenten en speciaal wordt daarbij voor kinderen de grootste zorgvuldigheid in acht genomen.

Alles tot zeer matige prijzen. (3440)

Mr. M. Rogers,

DENTIST.

Voor een korten tijd alhier aanwezig, bevestigt Kunsttanden zonder pijn. Schoonmaken der tanden, enz. enz.

Hotel des Indes, 8. (3448)

Een **geëxamineerd SCHEEPSDOCTOR** biedt zich aan voor eene reis naar Holland.

Informatien te bekomen bij den Uitgever dezes.

(3446)

Een gehuwd ambtenaar, sedert 1838 **Administrateur** in *Nederlandsche* dienst doch bereid zijn eervol ontslag te vragen; 17 jaren in *Indië* aanwezig, waarvan hij 13 jaren bij eene Lands instelling goed gediend heeft, biedt zich aan om op billijke voorwaarden doch met vooruitzigt op verbetering van inkomsten, geplaatst te worden als **Administrateur** bij eene landelijke of andere partikuliere onderneming in *Nederlandsch Indië.*

Nadere informatien zijn te verkrijgen bij den heer

(3437) H. M. VAN DORP,
Boekhandelaar te Batavia.

---

hen kunnen verstoppen.

Op het oogenblik dat Schröder, slechts half gekleed, door het enge dakvenster wilde kruipen en de vlugt over de daken der naburige huizen wagen, bezweek de ligte deur voor de kolfslagen der ongeduldige krijgslieden, en de onderofficier verhinderde nog juist bij tijds eene poging tot ontvlugten, welke in de dikke duisternis den ondernemer vermoedelijk het leven zou hebben gekost.

»Het is mijn eenig kind, de vreugde en steun mijns ouderdoms!" klaagde de oude vrouw, toen de soldaten in naam des konings van Polen en keurvorst van Saksen de hand aan den jongeling leiden en hem als hunnen buit verklaarden.

»Troost u met vele anderen, antwoordde de onderofficier, wie het nog veel slimmer ging. Uw zoon zal voortaan niet met den priem in kalfsleder maar met de bajonnet in menschenleder prikken. Dat is veel eervoller en nu en dan veel voordeeliger.

— Mijn Hendrik heeft eenen stijven hals en een krom been, loog de moeder in haren angst; eene zwakke borst en eenen platvoet.

— Ook niet eenen bogchel als een kameel? spotte de onderofficier. Wees onbezorgd, moedertje. Onze stropdas heeft al menigen dikken hals dun gemaakt, en het geweer den slimsten platvoet verbeterd. De zwakste borst wordt door het commiesbrood en radjetoe genezen, en als de voet uwen jongen niet hindert op zijne uittogten, zal er ook geen nood zijn voor het marscheren.

— Wie heeft het verraden, vroeg de moeder, dat mijn Hendrik dezen nacht onder mijn dak zou slapen en morgen ochtend op reis gaan?

— Als dat u gelukkig kan maken, moeder, hernam de onderofficier, zal uwe nieuwsgierigheid worden bevredigd. Uw Hendrik heeft hier eenen makker, die hem niet genegen schijnt. Deze heeft ons verklapt, dat de vogel zijn nest hier heeft en morgen in alle vroegte wilde uitvliegen.

— Dat is de Freiberger, viel Hendrik in.

— Of het een berg of een schoenmakersgezel is geweest, zeide de onderofficier, doet niets tot de zaak. Zijt gij gereed, mijn jongen om met ons op te rukken? Wij hebben nog een nachtelijk bezoek af te leggen, en daarom is onze tijd kostbaar.

— Weest gerust, moeder, sprak Schröder beraden. Ik word geen soldaat, al wilden zij mij in stukken houwen. Wie zou mij kunnen dwingen als ik niet wil?

— Wat zingt gij vermetel, arme bloed! spotte de onderofficier. Maar, maar, ik vrees dat gij later de vleugelen zult laten hangen zoo als alle anderen, die voor u gefloten hebben. En nu voorwaarts, marsch!"

Onder luid klagen en weenen geleidde de moeder haren zoon tot aan de huisdeur, waar zij den vertrekkende voor het laatst aan het hart drukte. Een blik op den achtergebleven stok en het valies van haar kind deed de ongelukkige in een wanhopend morren uitbersten.

»Waarom, vroeg zij met bitterheid, rooft men alleen de zonen van arme en geringe ouders tot soldaten? Heb ik, verlatene vrouw, misschien met minder zorg en opoffering mijn kind groot gebragt dan mevrouw de vrouw van den hofraad Auster hierover, wier vier zonen als deugnieten rondloopen en schulden op schulden stapelen? Waarom gaan deze vrij naar believen rond, even als vele anderen, welke veel beter gemist kunnen worden dan mijn Hendrik? Hebben wij armen en van geringen stand niet reeds genoeg ellende te verduren, dat men ons lot nog verslimmert door ons onze zonen te ontrooven?"

Ondertusschen zat de jonge Schröder op de hoofdwacht en wel achter de groote kagchel in de wachtkamer. Om hem, aan eene lange tafel, snurkten, schertsten en speelden de wachthebbende soldaten, tot daarbuiten de aflossing werd afgeroepen en hen naar buiten dreef. Het lot van Schröder deelden nog drie ongeluksgezellen: een molenaar, een koetsier en een bierbrouwersknecht; maar ook zij hadden het vaste voornemen, tot geenen prijs het vaandel trouw te zweren.

— In het begin dezer week, geraakte, achter de woning van den heer Burger op Molenvliet, een kind in het water en werd met den stroom mede gesleept. Zijn zusje, dat het te hulp wilde komen, dreigde ook den dood in hare poging te vinden en was reeds magteloos om zich zelve te behouden. Alhoewel vele Inlanders de worsteling der kinderen aanzagen, was er geen, die zich te water begaf, en men mag toch voorzeker aannemen, dat bijna allen zwemmen konden. Gelukkig echter werd ook een staljongen van den notaris Kleijn, Alie genaamd, door het roepen opmerkzaam, en, zonder aarzeling zich in de rivier werpende, had hij het streelend geluk, beide kinderen, waarvan een reeds bewusteloos, van een bijna gewissen dood te redden.

Zoo even ontvingen wij de *Straits Times* van 23 December, het volgende belangrijke berigt uit Canton inhoudende:

Zondag nacht, den 14den December, omstreeks 11 ure, werden de Factorijen ten Westen van de Britsche Factorij, op zes plaatsen, door de Chinezen in brand gestoken en, toen de stoomboot *Lily*, den volgenden middag omstreeks 4 ure, vertrok, was de verwoesting volvoerd, met uitzondering van twee huizen tegenover den Americaanschen tuin, doch men vreesde, dat ook dezen, als geheel door het vuur omringd, zouden verloren gaan. Men liet de pastorij van Hog Lane fort springen, ten einde de vlammen te beletten tot de Britsche factorijen over te slaan, doch onze berigtgever twijfelt of dit middel hiertoe wel voldoende zijn zal.

Gedurende den brand, wierp het Fort Dutch Follij bommen en raketten in de stad. Geen aanval werd beproefd en de Chinezen hielden zich bezig de ledige huizen te verbranden, waarvan zij zelven de grootste schade zullen dragen.

Na het ontvangen van deze tijding, ontvingen wij nog berigten van twee uren later. Daaruit vernemen wij, dat de Oriental bank op dat tijdstip in volle vlam stond, en de *Agra* en koopmansbank eene prooi der vlammen werden; het consulaat stond nog, doch men verwachtte, dat het met al de nog onaangetaste gebouwen in de factorijen zoude vernield worden.

Het vuur begon achter de pakhuizen van de Heeren *Dent & Co.* en al de huizen over den Americaanschen tuin, behalve die van de Heeren *Russell & Co.* en *Westmore & Co.*, werden eene prooi der vlammen.

Het doet ons leed te moeten melden, dat deze brand met verlies van een menschenleven is gepaard gegaan. De Heer *O. T. Lane* van het consulaat werd, bij het doen springen van de pastorij, gedood en Dr. *Winchester*, de vice-consul, ligt gekwetst.

Ook meldt men, dat de Engelschen Canton bombarderen en er van die stad weldra niets dan puinhoopen zullen overschieten.

NEDERLAND.

Z. M. de Koning is den 22sten October van het Loo op de residentie teruggekeerd. Ook H. M. de Koningin, zal, naar gemeld wordt, eerstdaags van HD. buitenlandsche reis terugkeeren, na aan het hof van Berlijn nog een kort bezoek gebragt te hebben.

Z. K. H. de prins van Oranje heeft bij den aanvang der lessen uit handen van den rector magnificus, Boogstraten, het bewijs van inschrijving op de rol der studenten aan de Leidsche hoogeschool ontvangen.

Bij koninklijk besluit van 27 September 1853, No. 78, is onder anderen voor de officieren van den generalen staf het dragen eener sabeltasch bij de dienst te paard voorgeschreven. Nu heeft Z. M. bij besluit van 30 Julij jl., bepaald, dat het voorgeschrevene bij gemeld besluit almede van toepassing zal wezen op de officieren, niet tot den generalen staf behoorende, die als adjudanten van de generaals, met het bevel over troepen belast, geplaatst zijn.

— Bij de regimenten infanterie worden 25 2de luitenants gevraagd, om over te gaan bij ons leger in Oost-Indië. Aan ieder dier officieren wordt voor uitrusting eene gratificatie van *f* 1500 toegekend.

— Dezer dagen is in de residentie in hoogen ouderdom overleden de kolonel J. S. Z. Carteret. Wij zijn in staat gesteld eenige levensbijzonderheden nopens dien officier mede te deelen. Hij werd geboren in 1789, en was de zoon van den luitenant-generaal A. B. Carteret, die den 31sten Mei 1809 bij de affaire te Straalsund sneuvelde. Reeds op zeer jeugdigen leeftijd was hij luitenant bij de garde grenadiers en deelde in de bevorderingen van dit corps tot aan de inlijving van Holland in het Fransche keizerlijk. De campagne van 1812 bragt hem naar Rusland, alwaar hij in krijgsgevangenschap geraakt, ten aan de grenzen van Azie gevoerd werd, van waar hij niet vroeger dan in 1816 kon terugkeeren. Hij werd als kapitein bij de toen bestaande 1ste afd. infanterie geplaatst; maar de doorgestane ellenden van den veldtogt en de krijgsgevangenschap hadden zulk eenen nadeeligen invloed op zijn gestel, dat hij voor de active dienst minder geschikt scheen en eene eervolle betrekking bij het ministerie van oorlog voor hem bestemd werd. Met uitzondering van korten tijd, dat hij directeur van de kolonie *Wortel* bij Antwerpen was, bleef hij daarin tot 1829 of 1830, toen hij zijn ontslag met een eervol ontslag buiten Brussel hoopte te brengen. De omwenteling brak uit; maar zijne vurige liefde voor Holland, die onder al zijne buitenlandsche reizen en togten levendig was gebleven, duldde niet dat hij werkeloos bleef. Hij verkreeg weder eene plaats bij het ministerie, tot dat de naweeën der Russische campagne hem voor eenige jaren noodzaakten zijne rust te vragen, die hem ook in den rang van kolonel en met de orde van den Nederlandschen Leeuw werd geschonken. Met hem is een van de veteranen der vorige Hollandsche armee ten grave gedaald.

— Zr. Ms. transportschip *Merwede*, onder bevel van den luitenant ter zee 1e kl. R. C. Sloos, met bestemming naar Batavia, den 6den October gezeild, heeft aan boord de heeren A. W. Keuchenius, P. J. Buijskes, K. C. Bunnik, H. H. F. van Oordt, luits. ter zee 2e kl. Torbes de Timmerman, offic. van adm. D. J. van Druijnen, J. A. C. van Kervel, D. G. E. Wolterboek Muller, Jhr. J. A. Roël, A. G. M. van Emden, T. C. Gobbée, C. J. M. Swaan, W. J. Adema, A. Snoeck, P. E. Tebberg, adelborsten 1e kl., C. T. T. Hommel, offic. van gez. 2e kl., W. C. A. Hajenius, J. Idsinga, G. Luchtmans, H. Toe, offic. van gez. 3e kl. en Timmermans, offic. van adm. 3e kl.

— Weinige dagen geleden zijn, naar men verneemt, naar Engeland vertrokken de hoofd-ingenieur van marine Tromp en de ingenieur van den waterstaat Strootman, ten einde aldaar voor rekening van het Ned. gouvernement de voornaamste dokken in oogenschouw te nemen en te onderzoeken. Zij hebben in last om zich van Engeland naar eenige havens in Frankrijk te begeven. Zij moeten daarna een project opmaken voor een nieuw droog dok te Nieuwediep, hetwelk men in drie jaren denkt te voltooijen.

— Den heer Gaillard, Indisch hoofdambtenaar, laatst resident te Japara, op Java, die zich tot herstel zijner gezondheid met verlof hier te lande bevindt, werd dezer dagen een prachtig en kostbaar geschenk ter hand gesteld, hem aangeboden door de ingezetenen dier residentie, als aandenken en blijk van achting en toegenegenheid. Het geschenk bestaat uit een zeer volledig keurig bewerkt zilveren theeservies, zijnde het blad voorzien van het opschrift: *De Ingezetenen van Japara aan den Heer M. A. J. Gaillard, laatst Resident van Japara, September 1856.*

— Ongeveer 14 dagen geleden, werd onder het gehucht Bomme-rich, gemeente Wiltem, 3 uren van Maastricht, ter diepte van 180 voet eene loodmijn ontdekt, en zulks in eene kwartsachtige laag, welke eene dikte van 21/2 voet heeft; men vermoedt dat deze laag een vervolg is van die, welke te Bleiberg bestaat. Deze zoo belangrijke ontdekking, heeft men aan de nasporingen der Nederlandsche Bergwerkvereeniging te danken, welke reeds onder Epen en Simpelveld, boringen ter opsporing van aders van steenkolen heeft ondernomen, en van voornemen is, deze nasporingen weldra onder de gemeenten Eijsden en Mesch voort te zetten.

— Na herhaalde en vruchtelooze delvingen, is bij Bentheim Hanover eindelijk op ca. 40 voet diepte eene steenkolenmijn ontdekt, welke voor haren bezitter eene goudmijn belooft te worden, aangezien de kwantiteit enorm en de kwaliteit beter is dan de Engelsche kolen en die van den Glucksberg.

— Wij vernemen, dat wijlen mejufvr. W. J. Sanders van Well, op den 15den September te 's Hage overleden, heeft gelegateerd, na vermaking van eenige legaten aan vrienden en aanverwanten: 1°. aan het gesticht der zusters van liefde aldaar *f* 10.000; 2°. aan de algemeene armen van 's Gravenhage *f* 5000, terwijl zij eindelijk benoemd heeft tot hare eenige erfgename de administratie van het Roomsch-Katholyke jongens- en meisjes-weeshuis aldaar.

— Ten behoeve der slagtoffers van de rampen, die het eiland Groot Sangir, in Nederlandsch-Indië hebben getroffen, zijn bij het departement van koloniën nog verscheidene giften ontvangen, te zamen bedragende *f* 2.438,76.

Hoorn, 5 Nov. Zoo als men verhaalt, heeft dezer dagen wederom een ongeval met luciferknopjes plaats gehad, dat schromelijke gevolgen had kunnen hebben. Bij eenen landman in onze nabijheid, bij wien men zeer met ratten geplaagd was, bereidde men boter, gemengd met zwavelknopjes, om het ongedierte te dooden. Iemand, die daarmede niet bekend was, vond van dien boter en maakte daar gebruik van. Spoedig werkte dit vergif en gelukkig, dat het ook even spoedig ontdekt werd, zoodat er nog tijdig door braakmiddelen hulp kon toegebragt en het gif krachteloos gemaakt worden, en men thans ook weder met den schrik vrij kwam.

Nijmegen, 7 Nov. Betreffende het op gisteren gemelde ongeluk in het laboratoruim der artillerie, kunnen wij nog mededeelen, dat behalve de onderofficier Haase, die onmiddelijk na die uitbarsting bezweek, in den afgeloopen nacht in het hospitaal overleed een der zwaarst gewonde kanonniers, namelijk Eijsseling, nadat hem het linkerbeen en de linker bovenarm waren afgezet; de andere, Vermeulen genaamd, aan wien mede een been ter hoogte van de dij is geamputeerd, bevindt zich in redelijken toestand. De overig vijf, waaronder de beide officieren, bevinden zich buiten gevaar.

Rotterdam, 9 Nov. Dezer dagen had een poging tot moord plaats, in het huis van correctie te Hoorn, door een gevangene op een der bewaarders. Een der slechtste sujetten in dit gesticht had zich meester gemaakt, op welke wijze weet men niet, van een mes, en poogde daarmede een van de beste bewaarders eene wonde toe te brengen. Gelukkig wist de man dit opzet af te weren en spoedig was men den deugniet meester.

— Te Arnhem stond den 9den October voor de arrondissements-regtbank ter kamer van burgelijke zaken teregt de weleerwaarde heer H. Tervaatwerk, vroeger kapellaan aldaar, aangeklaagd van op den 22sten Julij ll., op het kerkhof der R. C. gemeente, buiten Arnhem, aan den Hommelschen weg gelegen, en daarvan slechts door een ijzeren hek afgescheiden, in kerkelijk gewaad godsdienstige plegtigheden te hebben verrigt. De beklaagde erkende het hem ten laste gelegde feit, dat bovendien door de verklaring van een getuige werd bevestigd. Het openbaar ministerie, waargenomen door den subst-officier mr. F. Schlingeman, eischte, bij een uitvoerig requisitoir, dat de beklaagde, naar aanleiding van art. 9 der wet van 10 September 1853, zoude worden verklaard »in strijd met de wet te hebben gehandeld." Daarna trad voor den bekl. als verdediger op, mr. C. J. C. H. van Nispen van Sevenaer. De pleiter betoogde in eene breedvoerige rede, dat het den beklaagde volgens art. 167 der grondwet had vrijgestaan, in zijn ambtsgewaad godsdienstige plegtigheden op het kerkhof te verrigten, daar hetzelve geacht kon worden eene der daarbij bedoelde beslotene plaatsen te zijn. Hij beriep zich wijders op de, bereids in dergelijke zaken ten zijnen voordeele door den hoogen raad gewezene, arresten en concludeerde eindelijk tot een ontslag van de bekl. van alle regtsvervolging.

Den 16 October werd door de regtbank uitspraak gedaan en heeft zij, hoofdzakelijk overwegende, dat het kerkhof geene beslotene plaats is in den geest der wet kan genoemd worden, den beklaagde bij breedvoerig gemotiveerd vonnis verklaard »in strijd met de wet te hebben gehandeld."

Naar men verneemt zal van dit vonnis hooger beroep worden aangeteekend, ten einde deze zaak daarna aan de kennisneming van den hoogen raad kan worden onderworpen.

ENGELAND.

Het oudste der Engelsche koopvaardijschepen is, zegt het *Journal de Havre*, onlangs op de Gothlandsche kust gestrand en deszelfs romp aldaar openlijk verkocht. Dit vaartuig, meer dan 100 jaren oud, was in 1750 te Whitby gebouwd en voerde sedert gestadig steenkolen uit Engeland naar de Oostzeehavens over, voerende den naam van *Liberty and Property*. De kustbewoners der plaatsen, waar dit schip gewoonlijk verscheen, beschouwden dien zeeveteraan met eerbied en zijn ouderwetsche bouw wekte de verwondering op van allen, die voor de eerste maal dit monster van scheepsbouwkunde der vorige eeuw aanschouwde. De *Liberty and Property* was bij de Tine Insurance Clubs verzekerd en men berekent, dat hij, gedurende zijn langdurig bestaan, ongeveer tien maal zijne waarde aan die Clubs heeft opgebragt.

— Men schrijft van Londen:

Den 6 October kwam een spoortrein, beladen met een groot aantal slagtvee en getrokken door twee locomotieven, op den spoorweg van Wilz en Sommerset, niet bij tijds stoom geminderd hebbende, als het ware met vollen stoom in het station van Fishertor aan en de eerste locomotief stootte met geweld op de houten palen, waarmede de spoorlinie eindigt. Die palen werden door de locomotief vermorseld en dat voertuig, zijne vaart door het station voortzettende, wierp muren, beschuttingen en al wat het ontmoette omver.

De conducteur dier locomotief is, door een ongehoord geluk, gezond en wel aan dit verwoestingstooneel ontsnapt. Ongelukkig genoeg is dit niet het geval geweest, noch met den stoker, die, van de machine springende, een geweldigen slag tegen het hoofd kreeg, noch met den conducteur en den stoker van de tweede locomotief, die letterlijk verpletterd werden. Een groot aantal der dieren op den trein, werd mede met geweld uit de verbrijzelde wagons geworpen en moest op de plaats geslagt worden. De geleiders dier beesten zijn er met het voelen van een sterken schok afgekomen.

— Het gerucht loopt, dat sir Henry Holland, H. M. geneesheer, die zich op de *Cambria* heeft ingescheept, gezonden wordt om zich te overtuigen, of de luchtgesteldheid van Canada der gezondheid van de koningin niet schadelijk zal zijn, in het geval dat zij die kolonie gaat bezoeken.

— De achtbare Bertram Wodehouse, oom van lord Wodehouse, is te Exeter overleden. Uit het onderzoek door den Coroner ingesteld, is gebleken, dat die overledene, gedurende de laatste dagen, niet anders had genuttigd dan een weinig soep, besproeid met den inhoud van een groot aantal flesschen ale en sterken drank. De jurij heeft daarop het volgende verdict uitgebragt: »Overleden aan verval van krachten, ten gevolge van overmatig gebruik van geestrijke vochten."

Londen, 13 October. Wij hebben het vooruitzigt op een oorlog in het andere einde der wereld, in Perzie. Uit Indië is eene expeditie naar de Perzische golf vertrokken, om de regten van Dost Mahommed, khan van Caboul, tegen den schach, die Herat heeft ingenomen, te beschermen. Die expeditie is al zeer vreemdsoortig, daar zij ondernomen wordt ten gunste van lieden, met wie wij gestadig in oorlog zijn geweest, terwijl, indien de Perzen niet ons komen opzoeken, dat zeer valt te betwijfelen, die beweging niet veel vruchten zal afwerpen. Het Indische leger moet wel aarzelen, zich in de onbruikbare, naar Perzie leidende, wegen te wagen, te meer daar Dost Mahommed, die reeds eenmaal Engeland verraden heeft, hetzelve wel een strik gespannen kon hebben. De *Times* berekent dezen morgen, hoeveel eene dergelijke expeditie wel het minste kan kosten en stelt voor, om aan ieder dier vorsten de helft dier som aan te bieden, ten einde zij zich verstaan, dan wel het geheel aan hem, die zijn onregt wil bekennen. Wij vreezen, dat, indien zulk een aanbod werd gedaan, die Aziatische vorsten beide tot het laatste zouden overgaan, om de beloofde som in handen te krijgen. Daarenboven wekt de expeditie naar Perzie weinig sympathie op. De Engelsche regering en die van Indië beraadslagen in dit oogenblik, wie de kosten zal dragen, die niemand op zich wil nemen. Was lord Dalhousie nog gouverneur, dan zou hij denkelijk den gordiaanschen knoop spoedig doorhakken, door namelijk Dost Mahommed te onttroonen en Caboul bij de Engelsche bezittingen in te lijven. Mogelijk zal men daarmede wel eindigen.

— Blijkens eene van wege den directeur van het postkantoor openbaar gemaakte opgaaf, bestaan in het vereenigd rijk 10.498 postkantoren. In 1855 werden 368 millioen brieven in Engeland, 42 millioen in Ierland en 46 millioen in Schotland verspreid. Daarenboven zijn ruim 3 millioen boeken en brochures per post verzonden. Na de eerste portvermindering in het jaar 1839, nam het getal brieven toe en steeg in 1840 van 75,907.572 tot 168,768 344, in 1841 klom het getal tot 196 500.191, in 1850 tot 347,069,071 en in 1851 tot 456,216,176.

— Eenige onzer dagbladen deelen als eene zeer natuurlijke zaak de volgende advertentie mede. John Fletcher, afgestapt in de herberg het Koningshoofd, heeft het genoegen het geëerd publiek, hetwelk de wednennen Wilmslow bezoekt, te verwittigen, dat het hem is mogen gelukken den Heer John Smith van Dudley, denzelfden, die William Palmer te Stafford heeft opgehangen, voor eenige representatien te engageren. Ook is hij zoo gelukkig geweest, door middel van een zijner vrienden te Liverpool, zich eene pop te verschaffen, die het gelaat, de juiste trekken, kortom een sprekend gelijkend afbeeldsel van den misdadiger daarstelt en met dezelfde kleederen, als deze op den dag der teregtstelling droeg. Er is een schavot met eene galg, benevens een stoet van officieren in uniform en alles wat tot eene juiste voorstelling der executie behoort. Dagelijks zullen er twee voorstellingen plaats hebben, de eerste des avonds ten 6 ure.

BELGIE.

In den stal van zekeren LaPage te Ellezellis, heeft een koe een kalf geworpen met twee monden en vier

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 5 Janvier 1857.

4me représentation du 9me mois de l'abonnement de la 2me année.

Les Mémoires du Diable.

LES NOCES DE JEANNETTE.

M. POTIER remplira le rôle du marquis *de Lormias*, en remplacement de M. *Hubert.*

Le Spectacle commencera par *Les Mémoires du Diable.*

Le Spectacle commencera à 7 **heures** *très-précises.*

A l'étude: **LE PROPHÈTE.**

Au Bénéfice de M. **Duchaumont.** (13)

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia et le concours de MM. les Amateurs et les Artistes du Théâtre.

Mercredi, 7 Janvier 1857.

Abonnement Suspendu.

Au bénéfice de M. *F. Bourret.*

Intermède et grand Concert vocal et instrumental.

PROGRAMME.

Première Partie.

1. Ouverture Cheval de Bronze........*Auber.*
2. Stances à l'éternité..........M. *St. Denis.*
3. C'est une larme! duo pour violon et piano..........Mme *Ghymers* et M. *Bourret.*
4. Scène comique en costume..........M. *Lambert.*
5. Fantaisie pour violon..........» *Bourret.*
6. Duo du Postillon de Lonjumeau..........M. *Souweine.*
7. Pas de deux..........Mme *Prévot* et *St. Denis.*

Deuxième Partie.

1. Ouverture Fra-Diavolo..........*Auber.*
2. Air de Robin des Bois..........Mme. *Ghymers.*
3. Variations brillantes sur la marche d'*Othello*..........M. *Ryckmans.*
4. Le tombeau d'une rose! mélodie, musique de M. *Souweine*..........M. *Souweine.*
5. Variations brillantes pour clarinette. M. *Coelen.*
6. Chansonnettes comiques..........Mme *Ghymers.*
7. Concerto pour violon, *Bériot*..........M. *Bourret.*

FINAL, chœurs des Pélérins dans *Jérusalem*, par tous les Artistes.

Prix des Places.

Un cavalier *f* 5. Une dame *f* 5. Un officier jusqu'au grade de capitaine inclusivement *f* 3. Un enfant *f* 3.

AVIS. MM. les amateurs qui désireraient retenir des places, sont priés de s'adresser au bureau de la direction (Bazar Baroe) et le jour du concert au contrôle depuis huit heures du matin jusqu'à deux heures de relevée.

Le Concert commencera à 7 heures précises
(3460)

Een jong mensch zoekt eene plaatsing op eene Fabriek of op een Land. Er zal meer op eene goede behandeling dan wel op hoog salaris gelet worden.
Adres franco onder letter X, bij de boekhandelaars
(3464) LANGE & Co.
te Batavia.

KANTOOR-ALMANAK

1857.

in Vijf kleuren. Opgeplakt à *f* 2. Onopgeplakt à *f* 1.

IDEM, in drie kleuren.

Opgeplakt à *f* 1,—. Onopgeplakt *f* 0,60.

ZAK-ALMANAK

met afzonderlijk Waschboekje *f* 2.
Franco per post, - 3.
(2) W. BRUINING, Batavia.

Mede verkrijgbaar bij M. Blok te Cheribon.

ZAKALMANAK *f* 2.
Franco *met* KANTOOR-ALMANAK 3.
KANTOORALMANAK, opgeplakt. 1.
Onopgeplakt. 0,60

(6) LANGE & Co.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1857 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50.
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan
den Administrateur van dat Blad,
(8) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaya.

VERTREKKENDE PERSONEN.

O. R. F. Immink, naar Nederland. (20)

Het vertrek van het stoomschip **PALEMBANG**, Kapt. **Roseboom**, is geregeld als volgt:

Van **BATAVIA** naar **SAMARANG**
11 Januarij — 25 Januarij a. s.

Van **SAMARANG** naar **SOERABAYA**
14 Januarij — 28 Januarij a. s.

Van **SOERABAYA** naar **SAMARANG**
4 Januarij — 18 Januarij a. s.

Van **SAMARANG** naar **BATAVIA**
7 Januarij — 21 Januarij a. s.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten kantore van
(7) W. CORES DE VRIES.
Batavia, *December* 1856.

Voor Vracht en Passage naar Singapore

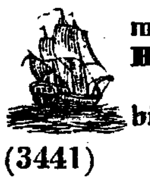

met de Eng. brik **YARMOUTH** kapitein **Barnett.**
Voor nadere informatien vervoege men zich bij den agent
(3441) G. NAHAPIET.
Batavia, 30 *December* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend barkschip **A. R. FALCK**, kapt. **D. van Duijvenbooden**, aan boord hebbende een bekwaam scheepsdoctor en bijzonder voor passagiers ingerigt.
Wegens nadere informatien gelieve men zich te adresseren bij de Agenten alhier en te Samarang, en bij de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaya.
(3436) B. KOPERSMIT & Co.
Batavia, 29 *December* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend Fregatschip **AGNETA**, kapt. **W. H. Crap Hellingman**, uitmuntend voor Passagiers ingerigt en een bekwaam scheepsdoctor voerende.
Het schip zal hier beladen worden en denkelijk tegen medio Februarij aanstaande vertrekken.
Nadere informatiën zijn te bekomen bij de agenten
(3435) B. KOPERSMIT & Co.
Batavia, 29 *December* 1856.

Met het snelzeilend en voor den overvoer van Passagiers uitmuntend ingerigt Nederl. barkschip **ZEEPAARD**, kapt. **J. Giltjes, Lzn.**, in de eerste helft van Februarij 1857 van Sourabaya vertrekkende, wordt passage naar **Nederland** aangeboden, varende deze bodem een geëxamineerd doctor.
Adres te Soerabaya bij den gezagvoerder en de heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en alhier bij
(3462) MACLAINE, WATSON & Co.
Batavia, 31 *December* 1856.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het snelzeilend en daarvoor bijzonder goed ingerigt Nederl. Barkschip **ALCYONE**, kapitein **H. C. Haacke**, zullende het vertrek omstreeks het midden der maand Januarij van hier plaats vinden. Nadere informatien te bekomen bij den gezagvoerder in het Marine Hotel en bij de agenten
(3466) BUSING, SCHRöDER & CO.
Batavia, 31 *December* 1856.

BATAVIA.

In den morgen van den 31sten December 1856, is Z. E. de gouverneur generaal van Buitenzorg alhier aangekomen. Naar wij vernemen, heeft er vervolgens op dien morgen in het hotel te Rijswijk eene buitengewone vergadering van den raad van Indië, voorgezeten door Z. E., plaats gehad, waarin het lid in dien raad, Mr. C. Visscher, door Z. M. den koning op verzoek eervol ontslagen, onder toekenning van pensioen met ingang van 1 Januarij 1857, zijne betrekking plegtig heeft nedergelegd.

Z. E. is dezelfde in den namiddag weder naar Buitenzorg vertrokken.

— Op den 16den Augustus 1856, scheepte in Nederland, op het koopvaardijschip *Triton*, gezagvoerder H. Olie, een detachement suppletietroepen, naar Indië bestemd, in, onder bevel van den kapitein der infanterie J. W. C. Langen, van verlof naar Nederland teruggekeerende en onder medegeleide van den 1sten luitenant Sodenkamp van de O. I. cavallerie, den 1sten luitenant Ten Ham, beide insgelijks van verlof terugkeerende en den 1sten luitenant der artillerie De Jong.

Den 30sten December 1856 kwam die bodem alhier ter reede aan en den volgenden dag ontscheepte het detachement, sterk 120 onderofficieren en manschappen en marscheerde, in de nieuwe uniform van het Indisch leger gekleed, met een fraai hoornmuzijk aan het hoofd, naar Weltevreden.

Gedurende de reis liet de gezondheidstoestand van dit detachement, hetwelk in schoone militaire houding en netheid uitmuntte, niets te wenschen over en onder de officieren en manschappen heerschte de grootste tevredenheid over de genotene behandeling aan boord.

— In de woning van den Inlander Abdul Rachman in Kebon Klappa, ontstond, op den 31sten December 1856 des middags ten 5 ure, brand, doch van weinig belang, daar er slechts een gedeelte van een afdak afbrandde. De buren hadden het ongeval spoedig ontwaard, en de juist slapende eigenaar van het huis werd wakker, door de pogingen, die zij aanwendden tot blussching. De schade is dan ook zeer gering en de oorzaak van het ontstaan des brands onbekend.

Het was in de eerste helft van Maart 1756. en reeds wekte eene zachte lentelucht de ontluikende aarde uit haren langen winterslaap. Niettemin moest de pook ijverig dienst doen in de geweldige gegoten kagchel, en het duurde niet lang, of deze begon vuur te spuwen, als ware het omstreeks Nieuwjaar, en als moesten rotsen verglaasd worden, gelijk Schiller later zich uitdrukte.

„Niet van uwe plaats!" gebood de wachthebbende onderofficier den vier rekruten, toen deze voor den vuurspuwenden cerberus wilden uitwijken. „De kleederen aangebonden!" klonk het weder toen de gefolterden zich van bovenkleed en halsdoek wilden ontdoen. Nu eerst begonnen de jongelingen te begrijpen dat men niet zonder doel het hout niet spaarde en men hen als wilde braden, opdat hunne weerspannigheid als boter voor de zon zoude smelten.

„Het zal hun toch niet gelukken!" verzekerden allen, terwijl zij voor het vaderland niet hun bloed maar wel — hun zweet ten offer bragten. Op nieuw rommelde de pook tot vertwijfeling der gepijnigden, en de half ijzeren, half steenen helhond verspreidde eene nieuw vreeselijke hitte. De dag brak eindelijk aan, maar het vurig verlangde ontbijt bleef uit. De maag begon te morren, doch de hoogmoed der jongelingen verbood den mond de begeerte der maag uit te spreken. Het middaguur naderde reeds; toen sprong eindelijk de molenaar vergramd van den houten stoel op en riep uit, terwijl hij geweldig met de vuist op de tafel sloeg: Geeft ons te drinken en te eten, menschenbeulen!"

Dergelijke uitroepingen en uitvallen van vertwijfeling moesten hier reeds meermalen gehoord zijn, daar men er geene acht op sloeg. Daarentegen stond reeds in de volgende minuut een schotel met haringen, zoo uit de ton genomen, voor de rekruten, welke met eenen hevigen honger op de tot dat einde gereed gehoudene spijs aanvielen en haar verteerden. Was nu de honger gestild, niet echter de dorst, welke zich na het zoute maal met alle magt deed gevoelen.

„Geeft ons te drinken!" beval de molenaar in naam zijner makkers. Terstond werd ieder van hen een aarden kruikje met eenig vocht voorgezet. Opnemen, aan den mond brengen en slikken geschiedde in eene seconde. Dood en duivel! de haastig doorgeslokte drank was als een drank uit de hel ontsprongen. Niet frisch, den dorst lesschend water of bier — neen, bijtend scherpe haringpekel hadden de ongelukkigen in allerijl door de keel laten glijden, en deze brandde in mond, hals en maag als lood. En ginds aan de lange tafel eene schaar van sarrende duivels, welke de uitwerking des verwenschten dranks met heimelijk loerende blikken hadden verwacht en thans in een akelig gelach uitbersten! Om de kwelling der gefolterden nog te vermeerderen kwamen nu op de tafel der soldaten groote kannen met heerlijk bier, hetwelk voor de oogen der rekruten in heldere glazen werd geschonken en met het sneeuwwit schuim op den helderen gerstenrank in de kelen der soldaten gleed.

Waarlijk, de uitvinder dezer foltering, welke zonder werktuigen met zoo veel overleg op de menschelijke zwakheid berekend was en zoo zeker haar doel bereikte, moet een meester in de martelkunst zijn geweest!

De bierbrouwer was de eerste, die voor de verterking bezweek en als een vertwijfelende uitriep: „Schenken! doet met mij wat gij wilt; maar geeft mij bier, veel bier! ja bier, opdat ik mij lave!"

(*Wordt vervolgd.*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag 3 Januarij 1857, No. 1.

oogen; twee dier oogen zijn achter de ooren van dit kleine wonderdier, dat gedurende eenige dagen geleefd heeft, geplaatst.

Thans is het in bezit van den heer Wattecamps, natuurkundige te Leuze.

— Men schrijft van Nieuport 6 October;

Heden is hier, door de onvoorzigtigheid van den soldaat Casier van het 1e Batt. 9e van linie, een beklagenswaardig ongeluk gebeurd. Casier hield een jagtgeweer in handen, lag op zijnen kameraad, Quoibion genaamd, aan en riep hem toe: Quoibion ik schiet U dood. Ongelukkig was het geweer geladen, het schot ging af en Quoibion stortte dood neder. De wanhoop van Casier, die dadelijk in hechtenis werd genomen, te schetsen valt onmogelijk.

Onlangs werd ook een soldaat van hetzelfde bataillon, Rampst genaamd, door twee zijner kameraden op zijne kreb overvallen en met een bajonet zeven wonden toegebragt. Ook die schuldigen zijn gevangen gezet.

Antwerpen, 16 October. Onlangs kreeg de heer X, een onzer voornaamste wapen-fabriekanten, van zijn correspondent berigt, dat zijne tegenwoordigheid in die stad, uithoofde van gewigtige zaken, vereischt werd. Dadelijk regelde de heer X alles voor zijn vertrek en nam denzelfden dag, aan den station des Guillemions, plaats op den snel spoortrein naar Parijs over Namen. Zich alleen in een wagen der 1e klasse bevindende en daarenboven vermoeid door het vele loopen op dien dag, strekte hij zich op de bank uit en viel weldra in slaap.

Na een geruimen tijd geslapen te hebben, werd hij wakker en ontwaarde dat de trein stilstond; de avond begon te vallen en onze reiziger kon niets beters doen dan zich eens om te draaijen en weder in te sluimeren. Hij nam dus een tweede slaapje, waaruit hij op nieuw wakker werd en bevond, dat de trein weder stilstond. Drommels, dacht hij bij zich zelven! er schijnt op dezen weg geen gebrek aan stations te zijn, en, zich in zijn mantel wikkelende, want het was geheel nacht geworden en zeer koud, viel hij voor de derde maal in de armen van Morpheus.

Den volgende dag deden de stralen der in den wagen schijnende zon den slaper ontwaken; hij rekte zich uit, nam de hoogte en ontwaarde tot zijn verwondering, dat ook dit maal de trein niet vooruitging. Willende weten of hij spoedig aan het einde zijner reis zou komen en ziende, dat men nog niet vertrok, stak de heer X het hoofd uit het portier en riep een man, dien hij op den weg zag staan, toe: zeg vriend! vertrekken wij weldra? Vertrekken? antwoordde deze met een verwonderd gelaat, gij hebt nog twee uur den tijd. Twee uren! dat is te erg! Maar waar zijn wij dan? Te Namen, Mijnheer! Op dit onverwacht antwoord, sprong de heer X het rijtuig uit en ontwaarde noch trein, noch wachters, noch reizigers. Alleen zijn wagen van de eerste klasse stond op den weg, midden in het station van Namen.

Ziehier, wat er nu eigenlijk gebeurd was. De van Luik komende trein, die den heer X medebragt, hield te Namen stil. Daar vermeende men, uithoofde van het klein aantal reizigers, dat de wagen der 1e klasse onnoodig was. Men nam hem uit den trein en liet hem op den station staan, met den eenigen reiziger, die er in zat, den heer X, die, in zijn mantel gewikkeld en slapende op de bank uitgestrekt, aan het oog der treinwachters ontgaan was.

Onnoodig is het wel te zeggen, dat de heer X., woedend over dit ongeval, zwoer, ofschoon een weinig te laat, nimmer weder op een spoortrein te zullen slapen.

DUITSCHLAND.

In de stad Szemlak, nabij Arad, zijn in de maand Augustus van de 3500 zielen der bevolking, die tot de Grieksche kerk behooren, ongeveer 1500 tot de Katholieke kerk overgegaan, zoodat deze plaats thans 1800 Katholieken telt.

Weenen, 8 Oct. Naar men verneemt zal Galatz door 4000 man oostenrijkste troepen bezet worden, indien dit niet reeds is geschied. Voorts wordt berigt, dat de firman, waarbij door de Porte het aan kapt. Magnan voor de Donau-vaart verleende privilegie wordt vernietigd, is ingetrokken.

ZWITSERLAND.

Bern, 5 Nov. De groote raad van het canton Waadland komt 11 November bijeen, om over het conflict tusschen den staatsraad en de stad Lausanne te beslissen.

— Het krijgsregt van het canton Bern veroordeelde dezer dagen twee zoogenaamde wederdoopers, wegens weigering om aan de krijgsdienst te voldoen, tot verbanning uit het canton tot dat zij aan hunne verpligting zullen voldoen.

— Opmerkelijk is het, dat, volgens overeenstemmende berigten uit verschillende deelen van Zwitserland, het volk, hetwelk anders zoo levendig belang stelde in alle staatkundige kwestien, zich weinig of niet bezig houdt met de zaak van Neufchatel. Meer wordt gesproken over den jongsten maatregel der regering van Waadland, ten opzigte van het gemeente-bestuur van Lausanne. Zelfs in zoodanige kringen, waarin de regering van Waadland ten aanzien van het spoorweggeschil verdedigd werd, wordt deze maatregel als eene niet zeer edele wraakneming tegen Lausanne beschouwd. Lausanne had voor de Oron-linie eene ondersteuning van 600,000 fr. beloofd en de regering van het canton is tegen dit, door de bondsvergadering goedgekeurde, *tracé*. In het canton Waadland moet de meening van dag tot dag veld winnen, dat zijne regering in het gebrek vervallen is, van meer de belangen van particulieren dan die van het canton in het oog te nemen. In het algemeen leert men sinds lang in verscheidene cantons inzien, dat leden der volksregering welke den eenen arm aan eene rijke spoorweg-maatschappij, den anderen aan het regeren wijden, niet de echte behartigers der welvaart en volkswelvaart zijn.

— Bij de inwijding der nieuwe vanen te Neufchatel, heeft de staatsraad Humbert eene aanspraak gehouden, waarin hij, met opzigt tot de kwestie der amnestie zeide: »Het regt moet zijn vrijen loop hebben. De waardigheid van Zwitserland gebiedt dit, en dit is ook noodig, om een einde te zien gemaakt aan de eischen der Pruissische kroon. Ik appeleer aan het regt, aan het grondbeginsel, dat alle burgers voor de wet gelijk zijn. Eerst dan wanneer hieraan voldaan zal zijn, wanneer het regt gesproken zal hebben en verouderde eischen opgegeven zullen zijn, dan eerst kan van genadesprake zijn." Door het lid van den nationalen raad Matthey werd dit feest gesloten met de woorden: »Moge Zwitserland, moge geheel Europa het weten, dat het vorstendom Neufchatel eene onmogelijkheid is. Zwitserland zal zich als één man verheffen, wanneer het er op zal aankomen, om Neufchatel te redden!" Men wil weten, dat keizer Napoleon zich tot scheidsregter zou hebben aangeboden, hetgeen echter door den bondsraad niet is aangenomen.

ITALIE.

Livorno, 10 Oct. Het schijnt dat onze regering steeds vrees koestert, en wel voornamelijk voor eene ontscheping van onvergenoegden op de Toscaansche kust; heden is het een detachement van het Engelsch-Italiaansch legioen, morgen de generaal Garibaldi, die volgens geruchten, zulks ondernemen willen en die kinderachtige vrees brengt nog kinderachtiger vertooningen te weeg. Telkens als er een vreemd schip, welks koers niet duidelijk is, aan den gezigteinder verschijnt, komen alle, de kusten bewakende, troepen onder de wapenen en stelt de cavalerie zich in beweging. Het vreeselijke schip is gewoonlijk niets anders dan eene handels- of visschersboot en wanneer men zeker is, dat het alarm noodeloos is, keeren de troepen naar hunne kwartieren terug en de cavallerie trekt af. Men komt er met de vrees en vermoeijeenis af, maar toch altijd gereed, om eenige oogenblikken later weder uit te rukken, wanneer zich op nieuw een twijfelachtig zwart stipje aan den gezigteinder doet zien.

Men zegt, dat onlangs nog verscheidene in hechtenisnemingen, wegens staatkundige verdenking, te Florence hebben plaats gehad. Dit alles belet echter niet, dat de nationale inschrijving voor de honderd kanonnen van Alexandrië steeds toeneemt.

Pesaro, 3 Oct. De roovers wedijveren met de regering, om ons belastingen op te leggen en gaan daarin op hunne gewone spoedige afdoende wijze te werk.

In den avond van den 27sten Sept. ll., verscheen eene van top tot teen gewapende rooverbende te Talachio, eene plaats nabij deze stad, alwaar zich de familie Bellanzoni, eene der rijksten van het land, ophoudt. De roovers droegen dubbele loops geweren, dat zeer logisch is, want in een land, waar de eerlijke lieden ontwapend zijn, dienen de dieven wel dubbel aandeel te hebben. Die, van wie hier sprake is, klommen door een venster ... het huis in en mevrouw Bellanzoni gevonden hebbende, eischten zij van haar onder hevige bedreigingen, om hun dadelijk 20000 romeinsche daalders, dat wil zeggen, iets meer dan 100.000 francs, uit te keeren. De familie, die som niet bij de hand hebbende, bood alles aan wat zij slechts konde, om zich van die bezoekers te ontlasten, maar deze, weinig met die aanbiedingen te vreden, mishandelden en kwetsten den ouden Bellanzoni en trokken niet terug, dan na al het zilverwerk en de edelgesteenten zijner echtgenoote geroofd te hebben.

De regering roept de hulp der Oostenrijkers in, om ons de belastingen te doen betalen, doch om ons van de roovers te bevrijden, doet zij niets. Wij beboeven dus den toestand onzer medeburgers in de legatiën niet te benijden.

— Van de zijde der Sardinische regering, wordt thans met Engelsche kapitalisten onderhandeld, wegens den verkoop der staatsdomeinen op het eiland Sardinië, met de speciale bevoegdheid voor de exploitatie der bergwerken aldaar en het aanleggen eens spoorwegs, over de geheele lengte van dit eiland.

TURKYE.

De brieven uit Constantinopel van 27 October handelen over het begin der ministeriële crisis, te weten van het aanbieden van hun ontslag door eenige ministers, waaronder zich ook de minister van buitenl. zaken, Fuad-pacha, bevindt. Bij het vertrek van de post, had de sultan het ontslag nog niet aangenomen. Zoo als men weet, is de crisis geëindigd met de vervanging van Ali-pacha door Redschid. Uit de bijzonderheden, betreffende de voorloopige conferentien der Turksche ministers met de HH. v. Prokesch en Redcliffe, blijkt onder anderen, dat Engeland de voortdurende aanwezigheid zijner oorlogschepen in de Zwarte zee, eensdeels grondt op de onafgedane kwestien van Bolgrad en van het Slangen-eiland, anderdeels op de voortdurende bezetting der Vorstendommen door Oostenrijk. Deze laatste mogendheid daarentegen grondt zijne aanspraak om de Vorstendommen te blijven bezetten, op de voortdurende aanwezigheid der Engelsche schepen in de Zwarte zee.

— De Turksche regering heeft een naauwkeurig overzigt gegeven van het materieel en de amunitie, die zij in den laatsten oorlog geleverd heeft. Dit bedroeg 2553 mortieren en kanonnen, 2841 affuiten voor mortieren en kanonnen, 3104 kruidwagens, 989,620 kogels van allerlei grootte, 1,174,630 projectilen voor paixhans en mortieren, 911,980 patronen voor granaten, 252,976 infanterie geweren, 15,015 cavalerie karabijnen, 18,101 pistolen, 81,899 sabels, 14.389 cavallerie lansen, 193,901 vaten buskruid, wegende 3,267,030 oka's, 127 658 kisten scherpe patroonen en 13,404,090 pakken, 63,950 tenten voor de infanterie.

Constantinopel, 30 October. Alhier is de tijding ontvangen, dat de Engelsche expeditie naar de golf van Perzie op het einde van October van Bombay zal vertrekken.

De Iman van Mascate levert daartoe ook versterking en amunitie.

De oorlogsstoomboot *Cressy* en de *Desperate* zijn alhier aangekomen ter versterking van het escader van den admiraal Lyons. De *St. Jean d'Acre* wordt nog verwacht.

Constantinopel, 1 November. Het escader, onder bevel van admiraal Lyons, zal in den Bosphorus overwinteren.

De diplomatieke conferentien, ter zake der firman voor de Vorstendommen, hebben een aanvang genomen.

EGYPTE.

De *Straits Times* van 2 dezer meldt het navolgende:

De eerste 12 mijlen van den spoorweg van Caïro naar Suez zijn thans in gereedheid en in gebruik. Zes mijlen van het embarquement zijn mede reeds gereed, om met den ijzeren spoorweg te worden belegd.

Het oponthoud in het werk wordt dikwijls veroorzaakt door de luimen van den pacha, die het werkvolk zoo dikwijls wegneemt, als het in zijnen zin komt.

Somwijlen zijn er naauwelijks duizend lieden aan het werk, dan weêr kan men over vier duizend man beschikken.

— Het volgende berigt ontvangen wij uit Egypte.

Vroeg in den morgen van den 12den October jl., werden de inwoners van Alexandrië en Caïro verontrust door eenige kleine schokken van aardbeving.

Na eenige kleine trillingen, werd ten 3 ure een hevige schok gevoeld, voorafgegaan door het gewone onderaardsch geraas, even als van den donder.

De klok van den stoomweg-station te Alexandrië stond 5 minuten vóór drieën stil, die van Caïro twaalf minuten daarna.

Overal vlugtten de ingezetenen uit hunne huizen op de straat, en in tien minuten tijds waren duizenden op het groote plein te Alexandrië bijeen geschoold, mannen zoowel als vrouwen in eene volmaakte deshabillé. Eenige oude muren en huizen stortten in, en vele der laatsten zijn beschadigd; de deuren klemden vast, de lampen slingerden in hevig zwaaijen heen en weder; doch slechts het verlies van twee menschenlevens valt te betreuren.

Nabij Caïro stortte een minaret in, en een officier van Madras was met zijne vrouw, terwijl beide op het balcon van het Shepherd's Hôtel stonden, bijna omgekomen, door het instorten van een gebouw, dat geen voet van hen af naar beneden stortte.

Omstreeks den zelfden tijd, wij weten echter niet of het op den zelfden dag was, werden kleine schokken te Aden waargenomen. De schokken der Egyptische aardbeving kwamen van het Oosten, en zij wordt verondersteld in Syrië haren oorsprong te vinden. De laatste dagen, vóór de aardbeving, hadden wij eene heijige en met regen bezwangerde lucht, veel weêrlicht, en hevige donderslagen.

SANDWICH EILANDEN.

Het goede volk van de Sandwicheilanden schijnt meer of min in verlegenheid te zijn gebragt door de aankomst in Honolulu van eenige van de Heeren van San Francisco, derwaarts gezonden door de Commissie van waakzaamheid.

Een blad aldaar verhaalt het volgende:

Een Amerikaansch schip kwam, eenige ... alhier aan, drie voorname heeren aan boord, met name *William Carr, Martin Callagher* en *Edward Bulger*. Wij hebben de eer gehad een bezoek te ontvangen van der heer *Carr*, en wij moeten erkennen, dat wij van iemand, zoo beroemd als hij, niet konden verwachten, de bijzondere toegevendheid en socialiteit die hij jegens ons aan den dag legde.

Hij dronk bijna een halve pint brandewijn uit onze flesch, leende van ons vijftig dollars even als of wij oude kennissen waren, streek onze vrouwen langs de koonen, en lispelde haar in de ooren, dat hij den eenen of anderen avond haar een bezoek zou brengen, wanneer de goede oude jongen (hiermede werden wij bedoeld) niet te huis zou wezen, en, au comble van zijnen goeden luim, nam hij onzen nieuwen hoed mede, en liet ons daarvoor zijnen ouden in de plaats, welken hij, zeer aardig slechter dan den onzen noemde, omdat die zoo dikwijls gediend heeft om er steenen in te bergen, hoezeer wij niet begrijpen, waarom de Amerikanen op eene zoo lastige wijze steenen dragen.

Na ons verlaten te hebben, bezocht deze vermaarde Heer verschillende gedeelten van de stad, en het doet ons leed te moeten mededeelen, dat eenige van onze onwetende inboorlingen, zijne bijzondere manieren niet kennende, hem niet met dien eerbied hebben behandeld als de gastvrijheid en 's mans verdiensten, zulks vorderden.

Want, toen hij zich eens eenige vrijheden veroorloofde jegens eene jonge vrouw van eenen inboorling, was deze dwaas genoeg, om zich daarover boos te maken, en hem met eene zeeschulp neêr te slaan, en hij zou hem zelfs de hersenen hebben ingeslagen, ware niet de heer *Callagher* toegesprongen, die den inboorling een kogel door het hoofd joeg. De heer *Carr* herstelde zich van den bekomen slag, hernam zijn werk, daar waar hij zulk eene ontijdige stoornis ondervond, en kuste de jonge vrouw regt hartelijk, tot groot vermaak van de omstanders.

De twee andere heeren schoten toen hunne pistolen onder de menigte af, doch gelukkig werd er slechts een door een kogel, die zijn been verbrijzelde, getroffen.

Wij vernemen nog, dat eene andere ongelukkige misvatting van den kant der inboorlingen heeft plaats gevonden, die, deze brave vreemdelingen niet kennende, hen behandelden als of ze schelmen en dieven waren.

De heer *Callagher* bezocht een huis, alwaar om geld werd gespeeld; een der medespelers, die zich voorzeker deerlijk zal hebben vergist, vermeende te hebben opgemerkt, dat *Callagher* met de kaarten eenige kunstjes maakte tot groot nadeel van zijne beurs. Hij vertelde dit den anderen speler. *Callagher* was hierover zoo verontwaardigd, dat hij een groot mes trok en zeker het hoofd van den speler in tweeën zou hebben gehouwen, waren niet anderen te zijner hulpe bijgesprongen. In de confusie werden de lampen gebluscht, en de heer *Bulger*, een andere vermaarde vreemdeling, stak, met de grootste tegenwoordigheid van geest, de goudrol in zijnen zak. De eigenaar daarvan zal zich echter gelukkig achten, wanneer hij ze slechts voor hem heeft bewaard om later terug te geven.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Decemb.	28	Engelsch	Hero	Grant	Singapore	24 Dec.	Liverpool.
»	—	Hollandsch.	Onderneming	J. E Verhulst	Batavia.	25 »	Tjilatjap.
»	29	Amerikaansch.	Panama	N. P. Cave	Shanghaij	14 »	New-York.
»	30	»	Wild Pigeon	H. Hanson	»	13 »	»
»	—	Hollandsch.	Argo	A. Weber	Batavia	28 »	Nederland.
»	31		H. B. M. Oorlog fregat Winchester	kapt. t/z F. Wilson	Hongkong	13 »	Engeland.
»	30	Engelsch	Stedinger	Ammermann	Cardiff		Singapore.
»	—	»	Lichhardt		Shanghaij	16 »	Londen
»	31	»	Mary Sparks	G. Webb	Liverpool	22 Aug.	Singapore.
»	—	Spaansch	Maria Clothilda	A. Sarachaza	Manilla	18 Dec.	
Jan.	1	Nederlandsch	Jacobus	J. G. Loons	Batavia.	27 »	Rotterdam.
»	—	»	Hollandstrouw.	N. H. Keuker	»	28 »	Antwerpen.
»	—	Engelsch	Sea Bird	W. Pinter	Manilla	12 »	Sydney.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Decemb.	30	Nederlandsch	bark	Zuid Beveland	H. Boers	Rotterdam	10 Sept.	G. Suermondt en co.
»	31	Zweedsch	schip	Prins Carl	J. Farras	Melbourne	2 Dec.	Metzendorff Wilmans en co.
Januarij	1	Nederlandsch	»	Soerabaya	M. A. Swarts	uit zee terug	31 »	G Suermondt en co.
»	—	»	»	Duiveland	J. C. Viersma	Amsterdam	1 Sept.	»
»	—	Engelsch	»	Pet	Calaghaa	Sydney		Adam en co.
»	2	Zweedsch	bark	Triton		Melbourn		Metzendorff Wilmans en co.
»	—	Nederlandsch	»	Resident van Son		Japan		B. Kopersmit en co.
»	—	»	schip	Princes Amalia	v. Rijn v. Alkemade	Samarang		G. Suermondt en co.
»	—	»	bark	Nieuw Lekkerland		Soerabaya		de Weerdt Ruyl en co

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
[illegible]	1	Nederl. Indisch	bark	Batavia	Sech Alhadat	Cheribon.
»	—	»	schoen	Sumatra	Moch. Arsat.	Banjermassing.
»	—	Nederlandsch	bark	A. R. Falck.	Duivenboden.	Samarang en Soerabaya.
»	—	»	»	Jacoba Cornelia	Rooseboom	China.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		bark	Johannes Marinus	Verburg.		B. Kopersmit en co.
»		schip	Agneta *	Crap Hellingman.		»
»		bark	Machtilda Cornelia	Lundgreen	Tjilatjap	»
»		»	Triton *	Olie		»
»		»	Vriendentrouw	Grevelink		»
»		»	Clio *	Wynmalen	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»		schip	Julie Claire	A. van Oosteroom.	»	»
»		bark	Constantia Elisabeth	Stolte.	Amsterdam via Tjilatjap	»
»		schip	Johanna en Geertruida *	P. Flens.	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»		bark	Drie Vrienden	L. P. Andersson.	»	»
»		bark	Zaanstroom	Van Streyen		Tiedeman en van der Burg.
»		3 mast schoen.	Valparaiso	E. J. Kok	Tjilatjap	»
»		bark	Tasmania	B. J. Jonker		»
»		schip	India *	d'Arnand Gerkens.	Rotterdam	Reynst en Vinju.
»		bark	Hendrina *	C. M. Pompe		Landberg, Bezoet de Bie & co.
»		schip	Commissaris des Koning van der Hein.	A. Hoogenstraaten.		»
»		bark	Postiljon		»	Dummler en co.
»		»	Alcyone *	H. C. Haseke.		Busing, Schröder en co.
»		bark	Maria Agnes.	H. C. de Bos	Samarang en Soerabaya	E Moormann en co.
»		»	Witte Cornelis zoon de Witt *	Kruymel		van Ommeren Rueb en co.
»		»	Kenau Hasselaar	O. Lindeman		G Suermondt en co.
»		»	Zuid Beveland *	H. Boers		»
»		»	Duiveland *	Viersma		»
»		»	Guurtje en Maria *	T. J. Boursewels		de Weerdt, Ruyl en co.
Nederl. Indisch		bark	Pogoan Zephyr *	Ong Kimling	Soerabaya	D N. Buys en co.
»	»	schip	Amana Tulbarie *	Sech Bantok	Padang	»
»	»	brik	Father Server *	Sech Soë.	Palembang via Muntok	»
»	»	bark	Zein *	Sech Hoesin	Banjermassing	»
»	»	»	Fulkus Nazar *	Sech bin Smeer		»
»	»	»	Lochmedie *	Sech bin Sehak		B J. Jacobs.
»	»	bark	Elmeshoor *	Said bin Segaf.	Soerabaya	»
»	»	»	Jadol Barie *	Said Segaf	»	»
»	»	»	So-Ootdin *	Said Segaf	»	»
»	»	»	Marzoek *	Sech Akoeb.	Cheribon	»
»	»	brik	Salim	Sech Drahim	Samarang.	»
»	»	»	Noorfol	Sech Bagoei		»
»	»	bark	Asultanie	Said Aloewie Segaf	Soerabaya.	»
»	»	»	Machmoedie	Sech Bahadnar	»	»
»	»	»	Mary Parker hern Fulkul Hair	Sech Salim Sewit	Cheribon	»
Engelsch		bark	Aerolite *	Alleyne *	Nederland	E. Moormann en co.
»		schip	Margaret West *	R. L. Jones	Londen	Martin. Dyce en co.
»		»	Richard Thornton *	F. Dallas	»	»
Amerikaansch		bark	Rocket *	Sannders.	Amerika	Paine, Stricker en co.
»		»	Falcon *	T. A. Holt	Singapore.	»
Zweedsch		»	Hindoo *	J. N. Kundberg	Zweden	»
»		»	Aurora *	Holuegreen.	Nederland	Metzendorff, Wilmans en co.
»		»	Balder *	Robinson	Holland	Busing, Schröder en co.
»		»	Eclipse *	C. A. Brandt		»
»		bark	Magda *	Osterling	Stokholm	G. Suermondt en co.
»		schip	Stockholm *	C. A. O. von Sydow		»
Hamburgsch		brik	Ora *	Fabricius		Gasper en co.
»		bark	Carl von Graffe *	J H. Korner		C. Bahre en G. Kinder.
»		schoen.	Hom *	Steinboek		Paine, Stricker en co.
Oostenr.		brik	Splendido *	G. Visin.	te Koop	C Bahre en G Kinder.
Fransch.		schip	Ardent *	A. Ruholte	Nantes.	G Suermondt en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Dec	23	Balisch	schip Grudo	H. Ray	Rembang
»	24	N. I.	kotter Little Tot	Katjoeng	Balie
»	—	Ned	schip Elisabeth	Klok	Pasoeroean.
»	25	»	bark Minister Thorbecke.	van Duijn	Samarang.
[illegible]	[illegible]	N. I.	schoener Digna.	Oedin	Indramayoe
[illegible]	[illegible]	Ne.	bark Juno	Chevalier	Panaroekan
[illegible]	[illegible]	N. I.	» Fathul Joesoor	Sech Bauzeer.	Batavia.

Vetrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	24	N. I.	stooms. Soerabaya.	v. de Pol.	Batavia.
»	—	»	bark Saria Borneo	Hadjie Said	Bandjermas.
»	—	»	» Hamadanij	Mackenzie.	Makassar.
»	25	»	» Faidool Rachman	Said Segaf.	Grissee.
»	26	»	kotter Klara	Bagong.	Banjoewang.
»	—	»	schoener Hoseeng	Oey Boenko	Balie (Bol.)

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten
Zweedsch	bark	Emilie	A. W. Wulff.	Zweden	van Eck en co.
Nederl. Indisch	»	Fathool Rachman	Sech Segaf,	Grissee	Gezagvoerder.
Engelsch	schip	Royal Shepherdess	D. Napier	Nederland.	Fraser, Eaton en co.
Nederl. Indisch	bark	Fathol Kair	Ong Kisoeij	Grissee.	Go Ngoteon.
» »	schoen	Kum Hegsam	Oey Boksing	»	Gezagvoerder.

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	22	Ned.	schip Eduard Maria	M. F. Remmers	Batavia.
»	—	»	bark Minister Torbecke	van Duyn.	Soerabaya.

Aangekomen Schepen te *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	26	N. I.	bark Tha Liong	Ko Djakie	Riouw.
»	—	»	» Faidool Karim	Said Honeima	Batavia.
»	27	»	schoener Habhowat	Yoe Ollo	Djawana.

Vertrokken schepen van *Cheribon.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	27	N. I.	bark Tha Liong	Ko Djakie	Grissee

Aangekomen schepen te *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	23	N. I.	bark Ing Hoat.	Ko Haksie.	Cheribon.
»	—	»	» Hinggoan	Lim Yoehok	Batavia.
»	27	Ned.	fregat schip Zaanstroom	van Stryen	»

Vertrokken schepen van *Tagal.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	naar
Dec.	24	N. I.	bark Ing Hoat	Ko Haksie.	Rembang.
»	—	»	» Hinggoan	Lim Yoehok	Riouw.

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	22	N. I.	brik Tartar	Ten Ingok	Batavia.
»	25	»	» Passekan	Lim Ketjiang.	»

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	23	N. I.	brik Tartar	Ten Inghok	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	20	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	22	Ned.	bark Dorothea Henriette	D. Smit	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	20	Ned.	bark Ridderkerk	A H. Pesant.	Schiedam.
»	22	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
»	23	»	» Mad Mera	Maimin	Pamanoekan
»	24	Ned.	bark Maria Adriana.	S. van der Held	Rotterdam.

Aangekomen Schepen te *Probolingo.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	24	Ned.	schip Ida Willemina.	B. P. v. Wyland	Soerabaya.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Dec.	17	N. I.	schoener Indram Eljoesoor	Mohamat Tahir	Balie.

Vertrokken schepen van *Sumanap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	16	N. I.	schoener Sie Damar	Pa Dorasa.	Balie.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Dec.	21	N. I.	bark Hector	Paulino	Sumanap.
»	22	Ned.	schoener Mary Goddard	Kooy	Schiedam.

Vertrokken schepen van *Panaroekan.*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	naar
Dec.	16	Ned.	bark Joh. Hend. Ferdinand	Lodewyks	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 30 *December* 1856 *tot en met den* 1 *Januarij* 1857.

Met de Ned. bark *Vrienden Trouw*, kapt. *D. Grevelink*, de heeren *D. Ples* en *H. Prange*, jonge jufvrn. *H. en K van de Pol*, van *Amsterdam*.

Met de Ned. bark *Zuid Beveland*, kapt. *H. Boers*, de heer *J Schiftt*, van *Rotterdam*.

Met het Zweed. schip *Prins Carl*, kapt *J. Tarras*, de heeren *Hagman*, *L. Thalin* en *H. A. Sundman*, van *Melbourn*.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 28 *tot en met den* 30 *Dec.* 1856.

AANVOER.

Van Singapore per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederl.*, gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

80 bund. paijongs. 6 do. papier. 10 ks. vuurwerk. 5 do. chin. goederen. *Tjia Kiokbie.*
409 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
10 coll. chin. goederen. *Kwee Akok.*
4 coll. chin. goederen. *Lim Seng.*
2 ks. diversen. *Ducommun en Bornand.*
3 vn. visch. 1 bl. manufact. 60 zakk. harpuis. 21 ps. oliphandstanden. *Said aloei Satrie.*
13 coll. manufact. 15 ks. opium. *Pitcairn Syme en co.*
5 ks. opium. *Said Moh. Musmoeij.*
2 ks. » *Arathoon.*
25 ks. » *N. H. M.*
20 ks. » *Agenten.*
1 kt. » 2 bn. manufacturen. *Joakim.*
40 ks. cassia-lignia. *Paine Stricker en co.*
11 coll. manufacturen. *Martin Dyce en co.*
39 vn. coralen. *Moormann en co.*
4 ks. manufacturen. *Bahre en Kinder.*
2 vn. vleesch. *Sech Salim bin Wadin.*

UITVOER.

Naar Nederland per ned. schip *Christina Agatha*, gez. Esink. agt. Maclaine Watson en co.

1 koker portretten. 1 kt. jap, 1 tafel. 26 legg. arak. 1251 pic. rijst. 874 pic. suiker. *de Weerdt Ruyl en co.*
2700 pic. rijst. 48 do. zw. peper. *de Fiennes en co.*
174 pic. zw. peper. *Jacometti en co.*
5362 pic. rijst. 20 ks. jap. mandjes. *Crone v. d. Beek en co.*
$299^{960}/_{1000}$ pic. thee. *N. H. M.*
68 pic. rotting. 100 do. sapanhout. *Agenten.*
10 keld. zuren. *Tiedeman en v. d.* Burg.
1 kt. vanille. *John Pryce en co.*
1 pic. koffij. *Specht Grijp.*

Naar Soerabaya en Bandjermassing per ned. ind. schip *Kalimantan*, gez. Goestie Tassim.

15 ks. koopmanschappen. *Lim Tenghean.*
23 ks. koopmanschappen. *Ong Djihong.*
3 ks. koopmanschappen. *Kamar.*
27 ks. koopmanschappen. *Lie Boenhoat.*
2 ks. cognac. 100 keld. genever. uit entrep. 2 ks. bitter. 1 do. tenriffe wijn. *v. d. Meulen en co.*
4 md. aardewerk. 9 vs. boter. 1 kt. doeken. *D. N. Buys en co.*
4 ks. koopmanschappen. *Ong Djehong.*

voor Soerabaya.

2 ks. doeken. *Said Abdul Rachman Babassij.*
2 ks. doeken. *Djim Yamseng.*
1 kt. doeken. *Said aloewie Satrie.*
21 ks. provisien. 10 do. wijn. 5 bn. proppen. *Pandel en Stiehaus.*
2 ks. doeken. *Sech Salim Wagdien.*
2 ks. sarongs. 22 vs. boter. *Said Oemar Hindoan.*
6 ks. koopmanschappen. *Sech awab Tamimie.*
70 ks. cognac. 5 ks. chitzen. 20 do. wijn. 5 vn. wijn. uit entrep. *Pandel en Stiehaus.*
5 ks. doeken. 4 do. gedr. katoen. 2 do. rood katoen. 3 do. indienes. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
1 kt. sarongs. 1 do. cotonetten. uit entrep. *Metzendorff Wilmans en co.*
1 kt. lijnwaden. uit entrep. *Anderson Tolson en co.*
905 boss. ijzer. 45 stav. ijzer. 900 ps. led. vaten. 24 stav. en 12 boss. ijzer. 258 coll. div. gouv. goederen. *Gouvernement.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.